

Izhaja
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.

Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda šte. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo:
Celje
Strossmayerjeva ulica 1,
pritličje.
Rokopisi se ne vračajo.
Oglasi po tarifu.
Telefon int. šte. 65.

Elektrifikacija celjske kotline.

Vojnik, sredi avgusta.

In vendar se giblje! V jeseni leta 1924. se je vršilo v naši posojilniški dvorani zborovanje Kmetijske podružnice, katerega se je udeležil tudi neki gospod iz Celja in priporočal zborovalcem ustanovitev zadružne elektrarne, ki bi jemala tok od falskega transformatorja v Celju in bi ga potom svojega omrežja porazdeljevala skoraj po vseh občinah obširne vojniške fare. Ta načrt je bil velikopotezen in bi dejanski najbolj ustregel vsem trškim in okoliškim interesentom za električni tok. Ko se je pa začelo prirejati po posameznih vaseh propagandna zborovanja, se je pokazalo, da se to vprašanje ne bode dalo na ta način rešiti. V našem Vojniku so se ljudje ustrašili — prav po nepotrebnem, kar se bode kmalu videlo! — navidezno visokih zadružnih deležev; v Trnovljah in Ljubljani so bili mnenja, da lahko še sedanjí rod žge petrolej, ako ga je žgal tudi že prejšnji; Arclin je molčal; vneti so bili Škofjevaščani in Šmarječani; Višnjovci bi morali prositi, če bi hoteli vzeti elektriko v dar; Novacerkevi bi imela rada, pa so bili visoki stroški.

Kratko rečeno: ideja skupne zasnove nastali dve novi napravi: trška elektrarna v Vojniku in Zadružna elektrarna za Škofjovas in Šmarjeto. O trški elektrarni ni veliko reči; nekaj je občina imela lastnega denarja, drugo si je izposodila in kani to odplačati z višjim obdačenjem ljubega alkohola. Koliko in kaj bo to neslo, nisem poučen. Zdi se nam pa celo lajnikom, da bode stala občinska uprava elektrarne več kot bi stala zadružna, ker je slednja vsekakor bolj prožna in bolj trgovska. Pa vseeno: luč in tok za obrt ter industrijo imamo. Svetimo že dolgo časa; ko smo prvič svetili, smo napravili celo velik kraval z godbo in tako dalje, o katerem pa seveda tam v Celju niste nič poročali. Morda iz kake nevoščljivosti? V Celju je vedno tako pušto in kislo — pa prosim, brez zamere.

Bolje ugaja človeku iz raznih razlogov način, kako s oizvedli elektrifikacijo svojih lepih vasi Škofjevaščani in Šmarječani. Že preje sem omenil, da so bili ti dvoji kar od začetka trdno odločeni, da si napeljejo električno

strujo iz Celja. Ko je šel trg Vojnik svojo pot, so sklenili škofjevaški in šmarješki posestniki, da si ustanove zadružno za razdeljevanje toka ali kakor naša javnost nekoliko netočno te naprave imenuje, zadružno elektrarno. Škofjavaška občina ni mogla te elektrarne že radi tega urediti, ker je bil interesiran le mal del občanov. Res mal, pa pogumen in napreden del občanov! Pod vodstvom svojih vrlih tovarišev Canka, župana Kožuha in še drugih se je lotilo razmeroma majhno število kmetovalcev elektrifikacije svoje vasi ter jo je srečno izpeljalo. Te dni gori elektrika tudi že v Škofjivasi in Šmarjeti. Ker bode električna napeljava pod jesen gotova tudi že v celjski okoliški občini, bode s tem lep del naše celjske kotline elektrificiran.

Primer zadružne elektrarne Škofjovas — Šmarjete nas uči, kaj premore na deželi sloga in koliko pomeni, ako so med vaščani tako pametni in napredni ljudje kakor jih imamo v teh vaseh. Gmotne žrtve za to napravo so bile znatne; a ni bilo pritožb in godrnjanja kakor je bojda to v navadi po nekaterih večjih krajih tja proti bistri Savinji. Ti podjetni kmetovalci so se radi dali prepričati, kaj pomeni elektrika tudi v zadnji kmečki hiši: ona prinaša snago, zdravje, komodnost, ona pospešuje in zvišuje kmetijsko produkcijo, ona prinaša varnost v nočnem času. Naj bi njihov primer izpodbujal naše kmetovalce tudi še v neštetih drugih vaseh, da si oskrbe elektriko! Nič jim ne kaže čakati na pomoč od drugih, samim je treba vzeti v roke akcijo in uspeh bode zasiguran.

—x.

Politika.

p NA BLEDU. Notranji minister gospod Maksimović se je v četrtek zvečer pojavil na Bledu. Njegovi navzočnosti se pripisuje največji pomen. Smatrajo jo za dokaz, da se v avdijencah, ki se sedaj vršijo v dvorcu Suvoru, rešujejo vrlo važna politična vprašanja. »Jutro« celo trdi, da gre za odločitve, ki bodo za nadaljnji razvoj političnih prilik v državi največjega pomena. Nesporno je, da tvori glavni predmet razmotrivanj dejstvo, da se koalicijska z radičevci nahaja v notranji krizi, iz katere iščejo izhoda. Kako daleč so priprave za izpremembo že izvršene, o tem so mogoča samo ugiba-

nja na podlagi nekaterih karakterističnih dejstev, ki se vsiljujejo opazovalcu. Zlasti je značilno, da je poziv Stj. Radića v avdijenco, ki so ga pričakovali, dosedaj izostal. Minister Maksimović, ki se je v četrtek nekaj ur mudil v Zagrebu, se z Radićem ni sestel. Tudi je karakteristično, da na Bledu ni navzoč niti eden radičevski minister, akoravno se vsi nahajajo v bližini; dr. Šuperina je namreč v Mariboru, ostali trije pa so v Zagrebu. Zelo se je nadalje opazilo, da se je minister Nikić, ki je že bil zapustil Bled, zopet vrnil v spremstvu g. Maksimovića ter ostal tam. Gotovo je tudi, da so Radičevci pričakovali v četrtek z Bleda važnih poročil iz avdijenc pri kralju, a je značilno, da se zlasti g. Uzunović v izjavah o predmetu svoje avdijence omejuje zgolj na tehnična in prometna vprašanja, o katerih da je kralju poročal, da si je na Bledu tudi resortni minister g. Jovanović. — Verjetno je, da za prihodnje dni, ako ne nastanejo sedaj še nepredvideni dogodki, ni pričakovati vidnih posledic blejskih avdijenc. Izgleda, da je stvar tudi še precej v Radičevih rokah. Ako se šef HSS odreče resnim zahtevam in pretenzijam, potem je računati s kratkim podaljšanjem sedanjega stanja. Poročila iz Zagreba pa kažejo, da gospod Radić še okleva in da je neodločen in nezanesljiv kakor vedno.

p BOLGARIJA SE NI ODGOVORILA. Ker bolgarska vlada še ni odgovorila na kolektivno demaršo balkanskih držav, je ožja opozicija sklenila odposlati skupščini, kralju in vladi posebno spomenico, v kateri priporoča energičnejše korake. — Rimska »Agenzia Radionazale« poroča iz Bukarešte, da ste se jugoslovanska in romunska vlada po izčrpnem pretresanju konflikta z Bolgarijo prepričali, da je najboljši izhod, če se spor predloži Društvu narodov v Ženevi. Vest pa še ni potrjena in zdi se celo neverjetna, ker so vladni krogi še do četrta trdili, da vlada odločno odklanja posredovanje Društva narodov. Če bi se izkazalo, da je vest rimske agencije resnična, bi to pomenilo, da se je vlada tudi v tem vprašanju uklonila.

Celjska kronika.

c POVRATEK G. ŽUPANA. Mestni župan g. dr. Juro Hrašovec se je pred par dnevi vrnil z dopusta in pre-

vzel županske posle, ki jih je vodil za časa njegove odsotnosti podžupan gosp. Drago Gobec.

c VALO BRATINA V CELJU? Čujemo, da se bavi Dramatično društvo v Celju z nakano pridobiti za vodstvo mestnega gledališča v bodoči sezoni g. Vala Bratina iz Maribora, ki je že pred leti tukaj uspešno deloval. Ne mislimo se vtikati v notranje zadeve društva, a zdi se nam, da bi bilo gledališču i ččinstvu ustreženo, če bi se skušalo kako pregnati pravilo iz gledališča, privabiti zopet občinstvo ter dati zmogljiv in marljivim diletantom trdno strokovno oporo.

c POJEMANJE BREZPOSELNOSTI. Brezposelnost, ki je bila v letošnji zimi zelo narasla, je v poletni dobi znatno popustila. Kljub temu pa je v mestu še vedno mnogo nezaposlenih, večinoma takih, ki prihajajo z dežele in po tovarnah iščejo zaslužka. — Nasprotno je na kmetih veliko pomanjkanje delovnih moči.

c PRODAJA LOTERIJSKIH OBVEZNIC TUJIH DRŽAVNIH POSOJIL. Finančno ministrstvo je prepovedalo v naši državi nakup in prodajo vseh loterijskih obveznic tujih državnih posojil. Za nakupovanje in prodajanje vseh vrst obveznic je potrebno specialno odobrenje finančnega ministrstva oz. generalne direkcije državnih dolgov.

c NOV VOZNI RED. V prometnem ministrstvu so se sestali delegati vseh železniških direktij naše države, da določijo nov vozni red. Komisija posluje pod predsedstvom načelnika prometnega oddelka.

c VOJAŠKI AVIJATIČARJI, ki so si bili popravili pokvarjeni aparat, so imeli v petek dopoldne v okolici Celja vajo in so potem odleteli proti Mariboru, a od tam nazaj v Zagreb.

c UMETNA PRIMERA. Prejeli smo in radi objavljamo: V nekaterih ljubljanskih gostilnah in kavarnah so se pojavile na mizah zopet vžigalice. To se opaža tudi že po drugih manjših krajih. Pri nas v Celju pa še tega dolgo ne bo. Sploh se opaža, da imajo nekateri celjski lokali bore malo smisla za svoje goste; mislijo, da ti morajo na vsak način tja zahajati. Omeniti je že končno vendar treba, da je v Celju kavarina, katere stalni gostje se že dolge mesece na vse načine boré, da bi jim lastniki naročili izvesten list, ko je na razpolago toliko drugih neuvaževanih.

KRONIKA TRGA MOZIRJE OD NAJSTAREJŠIH DOB DO ZADNJEGA ČASA.

Spisal Žiga Lajákov-Mozirski.

PREDGOVOR.

Po naročilu župana, gosp. Matije Goričarja sva meseca julija in avgusta 1925 s tuk. učiteljem, gosp. Fr. Vajdom dvignila stari trški arhiv iz stoletnega prahu in plesni na rotovškem podstrešju, raztresene fascikle in razmetane listine spravila v novi bodoči hram, taiste pregleda in za trško kroniko važne, ali sploh pomembne stvari izločila in uredila. Na podlagi teh dokumentov, zbornikov, zapisnikov, naredb, okrožnic itd., rešenih pozabi in pogubi, sestavil sem jaz pričujočo kroniko, v kateri sem skušal spraviti posamezne zgodovinske faze v kronološki sklad, naslanjajoč se pri tem na razne mi dostopne vire in podatke. Bil mi je glavni namen podati sliko preteklosti trga Mozirje, kakor sem jo jaz gledal v retrospektivi davnih dni, sliko, ki pa ne zahteva nikake kritične popolnosti. Tako jo gledaj sedanjí moj rod, potomcem pa bodi zrcalo naših vrlih in tudi naših zmot!

V Mozirji, na praznik sv. Jurja našega cerkvenega patrona in trškega zaščitnika, leta 1926.

Pisatelj.

KRONIKA.

O najstarejši dobi trga Mozirje ohranjeni so nam samo pravični spomini. Pod trgov, ki je stal na treh gričih, razprostiralo se je jezero. O tem nam priča tudi cela geološka formacija kotline, mnogobrojni tukaj za Mozirnico izkopani petrefakti (okamenine), katere je svoj čas tukajšnji zdravnik Žiga Laykauf v celih zabojih poslal c. kr. geološičnemu državnemu zavodu na Dunaj, nemalo etymologija (izvor) imena Mozirje — močvirje, na koje kažejo še razne tukajšnje krajevne označbe, kakor: »Na mlakah«, »Mokrinčovo«, »lave« itd. Štajerski zgodovinskec Zahn izvaja v svoji knjigi: »Ortsnamenbuch der Steiermark« ime Mosiri, najstarejša, v listinah se nahajajoča oblika tega imena, iz nemškega Moos, Moeser, kar znači slovensko toliko, kakor »mahovje«.

Ob zgornjem robu tega jezera vzdigoval se je visok kamenit stolp, v katerem se je nahajala stražnica. Na močnem temelju ob skali stoji sedaj hiša št. 82, kraju okoli pa pravijo še danes »na turnu«.

Raz lin te stražnice oznanjal je stražar vojvodu, ki je imel na komaj

četrť ure oddaljenem brdu svoj utrjeni grad (castrum) prihod vsakega tujca ali sovražnika. O tem gradu izvemo iz listine aglajske iz l. 1292., da ga je Federicus de Castel izročil v last patriarhu Bertholdu (1218—1251). To se je moglo zgoditi okrog leta 1247. Patriarh je grad zasedel in je tukaj sprejel prisego zvestobe od Ufina de Loyz in njegovega moštva. Vendar pa je pustil že dve leti pozneje grad podreti. Mogoče, da je že razpadal. Ker je pa patriarh Gregor leta 1267. podelil Gebhardu, sinu Gebharda von Wrusberch (t. j. Prassberg) grad Wrusberg v fevd, sledi iz tega, da je bil od patriarha Bertholda porušeni grad kmalu zopet zgrajen.

To je bil torej prvotno utrjeni sedež plemenitašev, gospodov mozirskih, dočim je bil na Korenovem vrhu pozneje zgrajen lovski grad, od koder so radi pohajali celjski grofje na lov na divjega medveda na bližnji Medvedjak, dočim se je v temnih gozdovih okrog pasel visokorogi jelen, kakor gre o tem še danes ljudski glas.

Trg, v latinskih listinah »oppidum«, t. j. utrjeni kraj, prostiraf se je, kakor že omenjeno na treh gričih, ki so tudi v trški grb iz l. 1581. sprejeti. Od teh obstoji še danes »Brezovnikov breg«, dočim sta rotovski in Zvirov klanec odkopana.

Jezero je odteklo skoz »sotesko«, katero je prebil naval vodá, ko je tudi

jezero v Logarski dolini svojo steno pri Igli prerušilo. Nastala je struga Savine = Saune, t. j. pritoka Save.

Za časa Rimljanov je tukaj že najbrž obstojal kak »castrum«, ali utrjen kraj. Med rimskimi izkopinami, ki so se našle tukaj in v okolici, je bil lonec z novci prvih rimskih cesarjev. Ti so se oddali leta 1818. v »Joaneum« v Gradec.

Leta 1825. se je tudi na tukajšnjem starem pokopališču okrog farne cerkve izkopal rimski zlatnik, težak dva kromeriška zlata, tudi izza dobe prvih rimskih cesarjev. Ta zlatnik se je našel 6 čevljev globoko pri kopanju groba. Odnegli so ga istotako v Gradec.

Na polju blizu Prihove ob poti na Rečico nahajajo se še sledovi rimske gradbe.

Tukaj izkopani nagrobni kamen z napisom: Agilori C (aji) Fil (io) XV. annorum avita mari F. ilia Mar (it) O OPTIM (O) FEC (it) et sibi je v hiši št. 12 v Spodnji Rečici vzdian.

L. 1843. se je prezidala cerkev v St. Janžu in sta se našla tukaj dva kamna z latinskim napisom. Eden je nagrobni kamen, postavljen od dosluženega državnika Metilija Maksima in njegove soproge Avrelije, hčeri Decimi. Drugi je votivni kamen (vsled zaobljube), postavljen od Sexta Masculina solnčnemu bogu Mitri, katerega kult so prejeli Rimljani okrog leta 70 pred Kr. od Judov ozir. Perzov.

Pa vse zastoj! Niti pisana prošnja ne zaleže. Da vodstvo nima smisla za moderne kulturne potrebe se še ne bi toliko čudili. A da podjetje samo tudi ignorira dobra dva ducata gostov, ki mu znosijo vsak najmanj po 400 Din na mesec, o tem bo pa treba reči besedo.

c PONOČNO RAZGRAJANJE V ZAVODNI je zadnje čase postalo že uprav neznosno. Razni ponočni krogarji imajo tam gotovo v kaki gostilni svoje zavetišče in ko se pijani vračajo v mesto s svojim tuljenjem po cesti spravijo po konci počitka potrebne ljudi. V noči od četrta na petek je bilo ob pol enih in ob pol dveh po noči tako razgrajanje, da so se prebivalci zgražali. Policijo, v katere področje gre tudi Zavodna, prosimo, da ukrene potrebno, da pridejo počitka potrebni ljudje do nočnega miru.

c ILIRIJA : S. K. CELJE. V nedeljo 22. t. m. bo gostoval v Ljubljani celjski prvak S. K. Celje. Za nasprotnika bo imel kombinirano moštvo Ilirije.

c IZLET NA DONAŠKO GORO. Celjski odsek Savinjske podružnice SPD priredi s člani rogaške podružnice skupen izlet na Donaško goro. Odhod iz Celja v soboto 21. t. m. ob 8. zv., povratek v Celje v nedeljo 22. t. m. ob 7.15 zvečer. Prijave v drogeriji Vrtovec, Kralja Petra cesta.

c RAZHOD DRUŠTVA. Mladinsko društvo »Svitanje« v Celju se je radi nedostajanja članstva razšlo.

c CELJAN OKRADEN NA TRAMVAJU V ZAGREBU. Mehaničarski pomočnik Anton Jakob iz Celja je prošlo sredo prišel iz Bosne v Zagreb ter se je z državnega kolodvora s tramvajem odpeljal na savski kolodvor. Med vožnjo mu je bila ukradena listnica, v kateri je imel 300 Din in poziv na vojaški nabor.

c KOPALIŠČE »DIANA«. Zadnja poplava je kopališče Dianu sicer zelo poškodovala, vendar pa je že spet toliko popravljeno, da je občinstvu pristopno. Poslužimo se Savinje, dokler je še čas, ker kmalu nastopi jesensko vreme in konec bode kopanja.

c IZGUBLJENO. V nedeljo 15. t. m. je bil izgubljen na cesti Mozirje—Ljubno na avto privezan nahrbtnik, v katerem so se nahajale razne reči, živila, obutev, perilo in vojaško kukalo. Pošteni najditelj se naj osebno ali pisмено javi v uredništvu »Nove Dobe«. Primerna najdenina mu je zasigurana. 1012

LEGITIMACIJE ZA VI. ZAGREBAČKI ZBOR (od 15. do 23. avgusta) se dobijo pri Prvi hrvatski štedionici Celje. Cena 30 dinarjev. 974

Širom domovine.

LEGITIMACIJE ZA VI. ZAGREBAČKI ZBOR (od 15. do 23. avgusta) se dobijo pri Prvi hrvatski štedionici Celje. Cena 30 dinarjev. 974

Najstarejši podatki o zgodovinskem obstoju Mozirja so nam v sledečih listinah ohranjeni:

1. Darilno pismo oglejskega patriarha Pelegrina iz leta 1146 Ker je ta listina najstarejši dokument, v katerem se omenja Mozirje in utegne biti domačega širšega zgodovinskega pomena, ne le za gornjegrajski samostan, podam tukaj doslovni prevod latinskega izvirnika: »Ker je treba vsem predstojnikom v vinogradu Gospodovem zgrajenih cerkev, da sejejo tudi začasna blagra, ako hočejo, da bodo ob dnevu strogega izprašanja vredni radosti nebeškega blagra, zategadelj smo izročili Mi, Pelegrin, po božji milosti patriarh svete oglejske cerkve gornjegrajskemu samostanu, katerega smo pustili nanovo sezidati, deset kmetij v Budriji (Budriach), naši mensi* podložnih, da smejo tam imenovani Bogu po redu sv. Benedikta služeči bratje dobivati sol in olje.

Vsled prošenj našega častitljivega brata Bertolda, prvega opata tega samostana, smo tudi še pridjali pet kmetij, ležečih pri Velikih Laščah na Kranjskem in ovce taistih, kar bi raj bilo skupno korist Bogu služečim. »Bona mensae« so taista cerkevna posestva, katerih dohodki so po cerkvenem pravu določeni za preskrbo cerkvenih služabnikov, posebno škofov itd.

š ZAVAROVANJE DELAVCEV V DRŽAVNIH PODJETJIH. Ministrstvo za socialno politiko zbira podatke o delavcih v državnih podjetjih, da more od finančnega ministrstva izterjati dolžne vsote za njihovo zavarovanje.

š NOV KAZENSKI ZAGOVORNIK. Višje deželno sodišče v Ljubljani je sprejelo notarskega kandidata Tilna Levca v Kozem na njegovo prošnjo v imenik kazenskih zagovornikov svojega okoliša.

š NAŠI VISOKOŠOLCI V FRANCII. Na univerzah v notranjosti Francije je študiralo letos 213 naših dijakov, med njimi 114 medicincev, 5 farmacij, 22 prava, 3 prirodoslovje, 15 književnost, 28 trgovsko vedo, 4 agrikulturo, 15 industrijsko kemijo, 8 elektrotehniko in 4 teologijo. Uspeh je zelo zadovoljiv. Le v Bordeauxu in Lyonu je nekaj medicincev zaostalo v študijah.

š KONFERENCA TRGOVSKIH ZBORNIC O JADRANSKI PROGI. Splitska občina in trgovska zbornica sta pozvali sarajevsko trgovsko zbornico na skupno konferenco, ki se bo vršila 23. t. m. v Beogradu in se bo na njej razpravljalo o izgradnji proge Pančevo-Beograd-Sarajevo-Split.

š NAŠI V AMERIKI. Naši rojaki v Zedinjenih državah objavljajo v tamkajšnjih slovanskih listih »Oklic na naš narod«, v katerem z ozirom na katastrofalno poplavo, ki je zadela našo domovino, pozivajo v Ameriki živeče rojake, naj brez odloga začno zbirati sklad za pomoč težko prizadetim krajem.

REVMA TIZEM — ZAHVALNA IZJAVA. Spoštovani gosp. doktor! Prosim Vas, pošljite mi tri steklenice »Radio-Balsamika«. Porabil sem že eno steklenico tega zdravila in počutim se mnogo bolje. Bolezen je stara že petnajst let, in sicer najhujši revmatizem, vendar mi je od Vašega leka že znatno bolje. Zato Vas prosim, da mi na nižje označeni naslov takoj pošljete naročene tri steklenice, ker sem prvo pošiljko že vso porabil. Djurdjevo, srez zabaljski, 17. aprila 1926. Milan Kostić, težak. — Lek »Radio-Balsamika« izdeluje, prodaja in razpošilja po poštenu povzetju laboratorij Radio-Balsamika dr. I. Rahlejeva, Beograd, Kosojska ul. 43. 816

š UPRAVA KMETIJSKE ŠOLE V ŠT. JURJU PRI CELJU poroča naknadno k razpisu glede početka novega šolskega leta na podlagi novega odloka ministrstva za kmetijstvo sledeče: Novo šolsko leto se prične kot na vseh kmetijskih šolah početkom oktobra ter traja nepretrgoma 12 mesecev. Na zavod se sprejme 30 gojencev, ti pa morajo biti samo iz mariborske oblasti in sicer 20 na prosta mesta kot državni gojenci in 10 na plačujoča kot privatni gojenci. Na prosta mesta morajo priti samo sinovi zemljiških posestnikov, o katerih se more pričakovati, da ostanejo pri kme-

tijah, samo dva plačujoča smeta biti iz drugih stanov. Oskrbnina za plačujoče je znižana od 400 Din na 200 Din mesečno. Plačujoči vpošljejo kot je bilo razpisano prošnje z dokumenti direktno na upravo zavoda. Sprejem na prosta mesta je pa sedaj organiziran tako, da posebna srezka komisija z okr. ekonomom zbira prošnje oziroma odbere po potrebi sama po občinah za šolo primerne fante ter pošlje njih prošnje potom velikega župana upravi zavoda, ki odloča o sprejemu in pozove sprejete. To je v splošnem primereno, da pridejo gojenci tudi iz krajev, kjer do sedaj še ni nobenih absolventov. Želeti bi pa bilo, da se izberejo le fantje, ki imajo res veselje, da ne izstopijo potem iz zavoda in tako odjedo drugim prosta mesta. Oni prosilci, ki reflektirajo na prosta mesta, naj torej na upravo naslovljeno prošnjo z dokumenti vpošljejo oz. oddajo na srezko poglavarstvo in sicer vsaj do 15. septembra. One prošnje za prosta mesta, ki so že dospele na šolo, pošlje uprava na srezko poglavarstvo in ni potrebno defat novih potov, prošnje za plačujoča mesta obdrži uprava. Obenem poroča uprava, da se podaljša termin za vlaganje prošenj na šolo za plačujoča mesta tudi do 15. septembra, ker se vsled teh izprememb in zaključka letošnjega tečaja s koncem septembra začne pouk šele okrog 10. oktobra. — Direktor-ing. Petkovšek.

š ZAČETEK ŠOL. LETA 1926/27 NA MESTNI ŽENSKI REALNI GIMNAZIJI V LJUBLJANI. Vpisovanje na mestni ženski realni gimnaziji za novo vstopivše gojenke v I. do VIII. razred se vrši v sredo 1. septembra od 9.—11. ure. S seboj je prinesiti zadnje izpričevalo in krstni list. Sprejemni izpit za te gojenke je v četrtek, dne 2. septembra ob 8. uri. Gojenke, ki so bile že na zavodu, se javijo v petek, 3. sept. od 9.—11. ure. Razredni in dodatni izpiti se vrše 27., 28. in 30. avgusta, vsakokrat ob 8. uri. Otvoritev služba božja je v soboto, 4. septembra ob 9. uri v nunski cerkvi in je obvezna za vse gojenke. Pouk se prične v polnem obsegu v ponedeljek, 6. septembra ob 8. uri. Rok za vpisovanje v enoletni trgovski tečaj je določen na torek, 14. septembra od 9. do 11. ure. Sprejemni izpit je v sredo, 15. septembra. Pouk se prične v četrtek, 16. septembra ob 8. uri. Rok za vpisovanje v enoletno gospodinjstvo šolo pa je določen na 29. in 30. septembra ob 9. uri zjutraj. Pouk se prične 1. oktobra ob 8. uri.

š SPOMENIK VOJAKOM V ŠMARTNEM OB PAKI. Odbor za postavitev spomenika v vojni padlim vojakom v Šmartnem ob Paki je dne 15. avgusta 1926 v svoji zaključni seji likvidiral ter še vodi nadaljne posle pod naslovom »Odbor v likvidaciji za vpostavitve spomenika v vojni padlim vojakom, Šmartno ob P.« Odbor si usvoja vsem vljudno poročati, da se nahajajo vsi spisi, knjiga darovateljev in vsi računi v občinskem uradu Šmart-

(Ponatis se nahaja v »Urkundenbuch des Herzogthums Steiermark« 1. Bd., Nr. 254. P. 262 — 3. — Vsled poročila štajerskega dež. arhiva se ta zvezek niti za dober denar več ne dobi, je to tudi v tem oziru dragocen dokument.)

2. Druga najstarejša listina, v kateri se navaja ime Mozirje, je istotako darilno pismo patriarha Bertolda, de dato Riez (Rečica) l. 1231., XIII. kalendae octobris, (18. september).

V tej listini izroči patriarh Bertold gornjegrajskemu samostanu posestva Leonharda in Janeza iz Vologa, katara sta ponoči vlomila v gornjegrajski samostan. Roparja sta odnesla denar in drugo cerkveno blago in sta bila od posebnega sodišča, obstoječega iz visokih cerkvenih dostojanstvenikov (med temi dva škofa) in posvetne gosposke na smrt obsojena. Izmed poslednje se imenujejo tudi: During, Liutold, Rachwin in Ulbrich de Prosperch.

Imenovana roparja sta bila potem pomiloščena pod tem pogojem, da odideta »čez morje«, kjer naj večno Bogu služita. Njuno premoženje je gornjegrajski samostan zaplenil.

(Izvirnik te listine na pergamentu s poškodovanim pečatom se nahaja v štajerskem deželnem arhivu. Ponatis: Zahn: Urk. B. d. H. St. 2 Bd., N. 285 P. 382—3.)

Zakaj se prodaja

Bat'a čevljev

največ?

Zato, ker so najboljše, lahki in najcenejši pri

A. Drogenik, Glavni trg.

no ob Paki, kjer so vsakomur na ogled. Vsi računi so natančni in točni, vsak darovatelj natančno vpisan s celo vsoto, katero je že daroval ter tudi tisti, kateri so samo podpisali. Vsi tisti pa, ki so podpisali se vljudno prosijo, da ne pozabijo plačati svojih obveznosti v župnišću v hranilnico. Zadnji rok plačila velja do 1. januarja 1927, vendar se prosijo, da bi poprej že plačali, kateri morejo. Dalje se prosijo tudi vsi tisti, kateri so premožni ter še niso nič prispevali, da tudi tisti še naknadno prispevajo, posebno pa tisti gostilničarji, ki so dne 25. julija 1926 imeli veliko gostov, pa še niso nič darovali.

š DRŽ. MOŠKO UČITELJIŠČE V MARIBORU. Na drž. moškem učiteljišču v Mariboru se začne razredni, ponavljalni in naknadni izpiti 30. avgusta ob 8. uri. V I. letnik moškega učiteljišča ne more biti nikdo več sprejet. Vpisovanje gojencev v ostale letnike in učencev v vadnico bo 3. septembra od 9.—12. ure. Podrobnosti na črni deski zavoda.

š ENOLETNA VINARSKA IN SADIJARSKA ŠOLA V MARIBORU. Ministrstvo kmetijstva je določilo, da plačujejo odslej privatni učenci enoletne vinarske in sadijarske šole v Mariboru za oskrbo v internatu, če dokažejo z občinskim potrdilom, da so sinovi kmetovalcev, mesečno 200 Din, do čim ostane za sinove drugih stanov mesečna oskrbnina v višini 400 Din. Enoletna vinarska in sadijarska šola bo sprejela letos 30 učencev in sicer 20 državnih gojencev, ki dobijo vso oskrbo zastoj, ter 10 plačujočih (privatnih) učencev. Polovica državnih gojencev bo iz ljubljanske oblasti, ostala polovica pa iz mariborske oblasti. Državne gojence bo izbrala posebna komisija, ki se bo sestavila pri srezkih glavarstvih. Oni prosilci, ki so že vpošlali prošnje za sprejem, naj to javijo komisiji v svojem srežu. O sprejemu bo šola obvestila vsakega prosilca pisмено.

š RAZSTAVA KONJ NA POKRAJINSKI RAZSTAVI LJUBLJANA V JESENI. Prijave za konjsko razstavo sprejema drž. žrebčarna »Selo pri Ljubljani«, odnosno premovalna komisija ob priliki premovanj. Iz prijavnice mora biti razvidno: Popis konja (spol, pasma, barva, starost in poreklo: oče in mati), 2. lastnikovo ime in bivašče, 3. ime vzreditelja, 4. v katero skupino se konj priklada. Razstava bo

3. Tretja listina je izročilo grofa Viljelma Heunburškega, spisana v Mozirji, leta 1241, kakor sledi v slovenskem prevodu:

»V imenu Gospodovem. Amen.

Ker je človeški spomin slaboten in za obično dogodkov nezadosten, zategadelj je hvalevredna in potrebna navada, da se to, kar se pomembnejšega stori, v večem spominu pismu izroči. To je vzrok, da hočem jaz, grof Heunburški, da bodi vsem, ki bodo to listino brali, očito, da sem jaz sporazumno s svojo soprogo in svojimi dediči, zaupač v večno življenje in nebeško povračilo, nikakor pa ne nagnjen vsled prošnj častitega gornjegrajskega opata Henrika in cele gornjegrajske bratovščine in odškodnine XX mark, katero so mi dali, odstopil od vseh svojih oskrbnih pravic, katere sem imel nad imenovane cerkve (samostana) posestvi v Stranica, Završah in Kolovratu in kjerkoli so imele kapele sv. Jurja (Mozirje), sv. Vida (Radigunda) in sv. Rudberta (Ljubiča) v provinciji Mozirji ali izven nje posestva, da nimam tam ve nobene oskrbniške (sodne) pravice, proti temu, da mi morajo tamkajšnji kmeti od svojih posestev vsakoletno odrajtovati po eno merico mešanega žita, dve merici letnih pridevkov in dve kuri in se podvreči vnaprej sedanjemu sodnemu izreku. — (Sledi odstavek, ki ima v izvirniku več verzeli.)

obsegala pet skupin: 1. kobile z žrebeti, 2. 3—4-letne kobile, 3. 2- in 1-letne žrebce, 4. žrebce, 5. gospodarski konji, vse to mrzlokrvne ali toplokrvne pasme. Konje je prijavititi do najkasneje 28. t. m.

Š GLEDALIŠKE PRIREDITVE V MOZIRJU IN ŠOŠTANJU. Naši diletantje uprizore v nedeljo, dne 22. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne v dvorani gosp. Goltnika igro »Vražji Rudi«, burko v 4 dejanjih v prid tukajšnjega gasilnega in reševalnega društva. Požrtvovalnost naših diletantov je že ponovno pokazala, da so kos vsaki najtežji vlogi in je igra polna šaljivih prizorov. Vabljeni ste vsi prijatelji gas. društev in ljubitelji iskrene zabave, da si uprizoritev, za katero so se naši vrli diletantje prav skrbno pripravili, ogledate in z obilnim obiskom pokažete naklonjenost društvu, ki se zaveda vršiti dolžnosti za blagor bližnjega. Splošno znana gostoljubnost naših sosedov »Šoštanjčanov« nas pa vabi, da gostujemo z imenovano igro dne 29. avgusta t. l. na odru in dvorani sokolskega doma v Šoštanju in je tudi v tem slučaju ves čisti dobiček namenjen imenovane mu gasilnemu društvu. Vabimo vse številne goste Šoštanjčane, da posetijo prireditev, ker znano je, da slovi Šoštanj v pogledu prosvetnega delovanja kot najbolj požrtvovalen v bližnji in daljnji okolici.

Š MEŠČANSKA ŠOLA V VOJNIKU. Vpisovanje učencev in učenk meščanske šole v Vojniku se vrši od 1. do 4. razreda dne 31. avgusta in 1. sept. 1926 od 8.—12. ure. Opozarja se, da je za otvoritev prvega razreda treba 30, za višje razrede pa po 15 učencev ali učenk. V prvi razred se sprejemajo učenci od 4. šolskega leta (razreda) dalje. Ponavljalci (razredni) izpiti se vršijo 30. avgusta od 8.—12. ure. — Skupna šolska maša je 2., redni šolski pouk pa 3. septembra 1926.

Š 50% POPUSTA VOŽNJE CENE NA VSEH DRŽ. ŽELEZNICAH je dovolilo ministrstvo saobračaja duhovnikom, ki prejemaajo od države draginjsko doklado.

Š POPLAVA V BAČKI JE UNIČILA 1203 HIŠE. Odbor Rdečega križa je imel v Novem Sadu sejo o škodi, ki jo je povzročila poplava ter o razdelitvi podpor. Ugotovilo se je, da je povodenj v Bački uničila 1203 hiše. Poplavljenec se zgrade nove hiše v tipu Agrarne zajednice. Posamezna hišica bo stala 10.000 Din. Ker sredstva »Rdečega križa« ne zmorejo take podpore, se bo najelo bančno posojilo, vračljivo v 30 letih.

Š LOV NA ŽLAHTNO DIVJAČINO V BARANJI PREPOVEDAN. Iz Sombora poročajo, da je tamkajšnji veliki župan za Baranjo za nedoločen čas prepovedal lov za žlahtno divjačino, ker je letošnja povodenj divjačino močno iztrebila.

Š PRAVDA RADI ŠPIJONAŽE. Pred osiškim sodiščem se je pričel proces zoper madžarskega medicince Franca Seböcka, ki je obtožen špijonaže na korist Madžarske. Seböck, ki je madžarski praporščak, je po naročilu kapetana Egerja v Pečuju odpoval s ponarejenim potnim listom v Jugoslavijo ter je imel nalog, da pribavi podatke o vojaških posadkah v obmejnih krajih, o razporejenosti vojaštva, o sestavi oddelkov, oborožitvi, številu topov, strojinic itd. Seböck zanika krivdo, vendar pa je neki Petrovič, ki ga je spremljal na tem potu, podal obširno izpoved, da je šlo v glavnem za špijonažo. Državni pravdnik je predlagal v smislu zakona smrtno obsodbo.

Š ALBANSKI KAPETAN POBEGNIL V JUGOSLAVIJO. Po poročilih iz Skadra se je pripetil tamkaj senzacionalen dogodek. Tamkajšnja policija je hotela aretirati artiljerijskega kapetana Sulejmana Škodro, zelo ugledno osebnost v Albaniji. Škodra se je aretaciji uprl z revolverjem, vsled česar je policija začela nanj streljati. Kapetan je srečno pobegnil. Prispeel je v Podgorico na jugoslovenskem teritoriju.

Ljudska prosveta.

1 MINISTRSTVO PROSVETE PROTI NEMŠKIM OPERETAM. — Umetniško uddeljenje ministrstva prosvete je pozvalo upravnike gledališč, naj odstavijo z repertoarja dunajske in budimpeštanske operete. Ministrstvo

utemeljuje ta korak s potrebo, da prepreči kvarjenje okusa pri občinstvu. **1 GLEDALIŠKI KONKURZI V BUDIMPEŠTI.** Gledališka kriza, pod katero trpi zadnja leta vsa Evropa, zlasti pa Dunaj, kjer se zapira gledališče za gledališčem, je zdaj zajela tudi Budimpešto. Pred dnevi je napovedalo konkurz največje gledališko podjetje madžarske prestolice, družba »Union«, ki je imela v svoji upravi štiri velika budimpeštanska gledališča in še par gledališč v provinci.

Kino.

MESTNI KINO. Ne zamudite si ogledati v petek 20., soboto 21. in nedeljo 22. avgusta največjo senzacijo, kar obstoja kino. Danes največji in najboljši film, kar se jih je v Celju sploh kedaj igralo: *Douglas Fairbankov »Bagdadski lopov«*. Priznana najboljši film, ki daleko prekaša »Nibelunge«. Rezervirajte si sedeže v naprej pri tvrdki Pellé. Predstave v petek in soboto ob pol 9. uri, v nedeljo ob pol 5., pol 7. in pol 9. uri zvečer.

Gospodarstvo.

LEGITIMACIJE ZA VI. ZAGREBAČKI ZBOR (od 15. do 23. avgusta) se dobijo pri Prvi hrvatski štedionici Celje. Cena 30 dinarjev. 974

g PETROLEJSKA RAFINERIJA V ZAGREBU. Ameriška družba Shell Comp. se pogaja v Zagrebu radi ustanovitve petrolejske rafinerije, ki jo namerava zgraditi v bližini Zagreba. — Istočasno bi se zgradila tudi tovarna železnih sodčkov za petrolej.

g CENE ZLATA IN SREBRA. Cena zlata se v zadnjem času ni spremenila, cena srebra pa je nekoliko padla. V Zagrebu in Beogradu se plača (vse za en gram): čisto zlato 36.40 Din, 22-karatno zlato 33.50 Din, 18-karatno zlato 30.30, 14-karatno 23.80 Din; čisto srebro 1.25 Din, I. srebro (950/000) 1.20 Din, II. srebro (900/000) 1.15 dinarjev, III. srebro (800/000) 1.05 dinarjev; platina 230 Din. V Newyorku je cena srebra padla od 66.5 c. v februarju na 61.5 c. v avgustu.

Razgled po svetu.

r Dr. Kramář v Italiji. Znani češkoslovaški politik dr. Kramář, ki se nahaja sedaj v italijanskem kopališču Riccione, kjer se sestane z Mussolinijem, je med nočno vožnjo od Benetk položil noge na klop v kupeju. To so opazili nadzorovalni fašisti in so velikega prijatelja fašizma oglobili za 40 lir, hoteč mu dokazati, kako pojmuje fašizem red in predpise . . .

r Jubilej kinematografa. V Parizu proslavijo te dni zanimiv jubilej, s katerim se listi obširno pečajo. Pred 30 leti je bil v neki kleti na Kapucinskem bulvaru v Parizu otvorjen prvi kinematograf. Naslov novega podjetja je bil »Cinematographe Lumiere«.

r Boljševiška eskadra v zapadnih vodah. Prvikrat po revoluciji in zmagi boljševizma se je podala minule dni iz Arhangelska 13 edinic broječa eskadra rdečih mornarice. Plula bo skozi Rokavski kanal in Gibraltar po Sredozemskem morju v Črno morje.

r Ženskam so zaprli madžarska vseučilišča. Na predlog vseuč. prof. je madžarska vlada odredila za prihodnje šolsko leto numerus clausus za ženske, vpis v prvi semester pa jim je sploh zabranjen. Ta ukrep se utemeljuje tako, da imajo na Madžarskem že moške inteligence več kot preveč.

Moške srajce

lastnega izdelka
prodaja veletrgovina

R. Stermecki,
CELJE,

po sledečih
silno znižanih
cenah:

molino Din 37—
molino s cefir

prsi 40—, močna cefir 47—, bela s
svilenimi prsi 48—, fina kreton z
dvema ovratnikoma 86—, krasna modna
cefir 100—, Pique 57—, francoski
Pique 90—, frak 128—. Kdor pride
v vlakom, dobi nakupu primerno povr
nitev vožnje. — Trgovci engro cene.
Oglejte si izložbe.

Odda se penzionistu v najem
trgovina z drvami in premogom
Tvrška Karlovšek, Celje, Lava 21,
telefon 84.

Enodružinska hiša

novo zidana, 18 let davka prosta, s 5 sobami, 2 masardni sobi, kopalna soba, z vsemi pritliklinami, parketirano, električna luč, betonirane kleti, z velikim vrtom, se prodaja. Naslov pove uprava. 3-1

Lepo meblovana, mirna in solčna
soba
s posebnim vhodom se takoj odda.
Naslov v upravi lista.

Lese

za sušenje hmelja in polke za okna
na prodaj. Celje, Gaberje 21.

Dijak

se sprejme na stanovanje z vso oskrbo
(dobra hrana, lastna soba, elektr. luč,
perilo, kurjava, uporaba klavirja) po
zmerni ceni, pri dobri rodbini, sredi
mesta. Naslov v upravi lista. 2-3

Lipski veleesejem

največji veleesejem sveta:

11.000 razstavljalcev iz 21 dežel

160.000 kupcev iz 44 dežel

Jesen 1926:

29. avgusta do 4. septembra

Tudi za Vas je obisk velikega pomena!

Podrobna pojasnila daje:

o potniškem vizumu, posebnih
vlakih, stanovanjskem posredo
vanju, o dopušiljavti tiskovin
častni zastopnik

W. STRONBACH, Maribor,
Gospeska ulica 19 in pa
LEIPZIGER MESSEAMT,
Leipzig.

Poslano.*

Matija Bukovčan, brivski
mojster, Celje, Kralja Petra cesta 27
in Gosposka ul. 4, daje na znanje na
čelniku brivske zadruge g. K. Kožuhu,
g. tajniku Riedlu in g. Novšaku v
Mariboru, kateri so imeli brez njegove
vednosti dne 5. julija t. l. sejo glede
27 let starega Alojza Burje, rojenega
v Šutnji na Dolenjskem — da so nje
govci izkazi podla laž, da so tri priče
na razpolago in da predam zadevo
sodišču. Posebno opozarjam nekega
celj. tovariša, da si hrani in pazi svoj jezik.

* Za poslano uredništvo ne odgovorja.

Bižuteristi

in polirarke — samo prvovrstne moči
— se iščejo. Ponudbe pod »Prvo
razredna sila K-371« na »Interreklam«
d. d., Zagreb, Strossmayerova 6. 2-2

Dva ali tri dijake

od 11 do 16 let starosti, sprejemem na
hrano in stanovanje. Ponudbe pod šifro
2 »Zadovoljnost« na upravo lista. 2

Lesni trgovci in industrijalci, pozor!

Dne 7. septembra 1926 se bo prodala ob pol 11. uri
na licu mesta v Vrbju pri Žalcu v Savinjski dolini

na javni dražbi

Poljšakova žaga s posestvom vred.

Najmanjši ponudek 333.002,35 Din. Žaga sestoji iz večlistega venecijanskega jarma (Kreutzgatter), iz 1 listne venecijanke, dveh naprav za krožno žago, stroja za brušenje žag in naprave za privezovanje hlodov, vse v dobrem in takoj uporabljivem stanju z lastno in trajno uporabljivo vodno silo čez 30 HP. Leži v ravnini ob okrajni cesti in je oddaljena 1/4 ure od železniške postaje Žalec v Savinjski dolini ter ima bogato lesno zaledje. Na razpolago je 7 stanovanjskih prostorov s 3 kuhinjami. Zemljišča ca 4 ha so sposobna za hmeljsko kulturo. Gospodarsko poslopje je novo. Naprava je sposobna tudi za druge panoge industrije.

Soba

z elektr. razsvetljavo in s posebnim
vhodom, se odda takoj boljši osebi.
Hrana ni izključena. Vpraša se: Celje,
3 Lava 27. 1

Sprejme se

učenka

v trgovino ročnih del.
Pavla Slugova, Celje, Vodnikova ulica.

Primarij

dr. Iv. Raišp

zopet ordinira.

Glasovir

podučuje na domu dunajski konser
vatorist. Pisati pod »Konservatorist«,
na upravo lista. 2-1

Hišica se da v najem

enodružinska, obstoječa iz dveh sob,
kuhinje in vrtom, oddaljena 5 minut
od kolodvora, po zelo ugodni ceni,
event. tudi prodaja. Naslov v upravi. 2-1

Dve opremljeni sobi

z dvema posteljama, se oddata od
oktobra naprej in ena opremljena soba
od 4. septembra. Vpraša se »Parkhof«,
2 Celje. 1

Volonter

začetnik, absolvent trgovske šole,
zmožen slovenskega in nemškega je
zika, se išče za takoj. Ponudbe pod
»M. O.«, upravi lista.

Kot sostanovalec

se sprejme soliden gospod ali dijak
na stanovanje. Arzenšek, Celje, Kralja
Petra cesta 22.

Prodaja se dve železni

otroški postelji

Vpraša se Ljubljanska cesta 9.

Dva ali tri dijake

se sprejme na stanovanje in hrano.
Velika zračna, svetla soba, na razpo
lago je tudi klavir. Naslov na »Tujsko
prometno pisarno Celje«. 3-

Prodajalka

prvovrstna, poštena, išče mesto v
trgovini. Naslov v upravi lista. 2-2

Kavarna 'CENTRAL' Celje

Dnevna zabava koncert (Duo) znanega ka
pelnika Schmida. Vsako soboto in nedeljo
dovoljen ples v posebni sobi.

Prepričajte se sami!

V lastnem paviljonu, v mesnici na Kralja
Petra cesti, vedno prvovrstno volovsko meso
po zmerni ceni. Za obilen obisk se vljudno
priporoča Josip Gorenjak, mesar in pre
50 kajevalc, Celje. 18

Tiska in izdaja **Zvezna tiskarna**. — Odgovorna sta: za izdajatelja in tiskarno **Milan Četina**, za redakcijo **Vinko V. Gaberc**. — Oba v Celju.